

Folketinget
lov@ft.dk

Stormgade 2-6
1470 København K
Telefon 72 28 24 00
im@im.dk

Sagsnr.
2022 - 5953

Valgklage fra Lykke Bækdal Rosenvold i forbindelse med folketingsvalget den 1. november 2022

Doknr.
570456

Dato
11-11-2022

Fra Middelfart Kommune har Indenrigs- og Boligministeriet den 9. november 2022 modtaget vedhæftede brev af 8. november 2022, hvori Lykke Bækdal Rosenvold, Greve Kommune, har klaget over Middelfart Kommune, da hun i første omgang blev afvist fra at stemme på valgdagen under henvisning til, at hun havde brevstemt i Middelfart Kommune.

Lykke Bækdal Rosenvold har i den anledning anført følgende:

”Jeg skal herved rette henvendelse til Middelfart Kommune vedrørende valget den 1. november 2022. Sagen er den, at jeg ved fremmøde ved mit valgsted den 1. november 2022 fik oplyst, at jeg ikke kunne få udleveret stemmesedlen, idet jeg på forhånd havde brevstemt. Jeg var uforstående overfor dette, idet jeg ikke har brevstemt ved dette valg. Den ansvarlige valgtilforordnede blev tilkaldt, og kunne konstatere at der var brevstemt ved Middelfart Kommune. Den pågældende kvittering for brevstemmen blev fundet frem, og det kunne her konstateres, at den pågældende underskrift ikke tilhører mig. Den pågældende brevstemme blev erklæret ugyldigt, og jeg fik herefter udleveret stemmesedlen.

Jeg har efterfølgende fra Greve Kommune fået udleveret den omhandlende kvittering for brevstemmen, som jeg har vedhæftet denne mail.

Først og fremmest synes jeg det er dybt kritisabelt, at mit navn kan blive registreret for en brevstemme, som jeg ikke selv har afgivet. Endnu mere kritisabelt er det, at mit navn, adresse samt fødselsdagsdato har været udleveret til en, for mig ukendt person, som på ingen måde har nogen anledning til at få udleveret mine oplysninger.

Situationen er i det hele taget meget utrygt for mig, og jeg vil derfor gerne bede om en redegørelse for, hvordan jeg kan blive noteret for en brevstemme i Middelfart Kommune, når det ikke er mig, der har afgivet brevstemmen. Da jeg mener der er en potentiel risiko for, at der ved udleveringen af min personlige oplysninger er sket et sikkerhedsbrud vil jeg samtidig gerne bede om en redegørelse for, hvorvidt mine oplysninger er blevet varigt udleveret til den der har brevstemt i mit navn eller om oplysningerne ikke længere er i vedkommendes besiddelse herunder en fuld redegørelse for, hvordan proceduren for afgivelse af brevstemmer i Middelfart

Kommune håndteres. Afslutningsvis skal jeg bede jer redegøre for på hvilket grundlag I efter databeskyttelsesforordningens artikel 6 har behandlet mine personoplysninger på, som I har ved den afgivne brevstemme den 22. oktober 2022.”

Middelfart Kommune har i anledning af klagen ved vedhæftede brev af 9. november 2022 oplyst følgende:

”Det fremgår af klagen, at Lykke Bækdal Rosenvold ved fremmøde på sit valgsted den 1. november 2022 i første omgang ikke kunne få udleveret sin stemmeseddel, idet det var registreret at hun havde brevstemt inden valgdagen.

I overensstemmelse med vejledning om afholdelse af folketingsvalg punkt 7.3.3 undersøgte valgstyrene på valgstedet, om der kunne være begået en administrativ fejl eller lignende. Det blev besluttet at annullere brevstemmen og lade vælgeren afgive sin stemme på valgdagen, idet underskrift på følgebrevet ikke tilhørte vælgeren.

Af følgebrevet, der er udskrevet fra KMD- valgsystemet fremgår, at det er udstedt af Middelfart Kommune den 22. oktober 2022. Klagerens navn, adresse, fødselsdag og vælgernummer er påført.

En vælger har underskrevet på underskriftlinjen, lige over en tekst, hvor det er anført, at underskriften tilhører Lykke Bækdal Rosenvold.

En ansat i Borgerservice har attesteret følgebrevet, herunder at der er forevist fornøden legitimation. Borgerservice har oplyst, at der i forhold til brevstemmeafgivning iagttages følgende procedure/kontrolforanstaltninger:

- Vælgeren henvender sig i Borgerservice og afleverer gyldig legitimation, eksempelvis sundhedskort.
- Vælgerens cpr-nummer tastes manuelt i valgmodulet i KMD.
- Følgeseddel printes.
- Medarbejderen kontrollerer, at følgeseddel og legitimation stemmer overens.
- Vælgeren får stemmeseddel og lille kuvert med i stemmelokale, udfylder stemmesedlen og placerer den i den lille kuvert
- Medarbejder beholder følgeseddel samt legitimation indtil vælgeren kommer tilbage til samme medarbejder med stemmesedlen i den lille kuvert.
- Vælger underskriver følgebrevet og erklærer herved, at pågældende har udfyldt stemmesedlen.
- Medarbejderen attesterer følgebrevet, hvorefter legitimation tilbageleveres.
- Kuvert indeholdende stemmesedlen lægges i en større kuvert sammen med følgebrevet, hvorefter kuverten lukkes. Følgebrevet udleveres ikke til vælgeren.
- Vælgeren lægger stemmesedlen i stemmeurnen

Det er ikke muligt med fuld sikkerhed at rekonstruere, hvordan det fejlagtigt er blevet registreret, at Lykke Bækdal Rosenvold har brevstemt i Middelfart Kommune.

Et scenarie er, at en vælger har anvendt legitimation tilhørende klager.

Et andet scenarie er, at der er sket en beklagelig indtastningsfejl i forhold til det cpr-nummer, der fremgik af den afleverede legitimation. Cpr-numre indeholder

kontrolcifre, hvorfor det i givet fald er særdeles uheldigt, at der er indtastet et forkert validt cpr-nummer. En sådan indtastningsfejl burde endvidere alt andet lige være konstateret i forbindelse med kontrol af at legitimation og følgeseddel.

Middelfart Kommune har undersøgt, om der skulle forefindes en vælger i Middelfart Kommune med samme fødselsdag, hvilket imidlertid ikke er tilfældet. Det er ikke muligt at efterspore den fejlagtige registrering yderligere.”

Lykke Bækdal Rosenvold har ved brev af 10. november 2022 fremsendt følgende bemærkninger til Middelfart Kommunes høringssvar:

”Indledningsvis kan jeg meddele, at jeg ikke har fået stjålet ID af nogen art, herunder hverken, kreditkort, sundhedskort, pas, kørekort eller andre lignende identifikationspapirer, hvorfor scenarie 1 som Kommunen har opstillet, som udgangspunkt ikke er aktuelt. Jeg er dog åben for, at Indenrigs- og Boligministeriet igangsætter en undersøgelse hos politikredsene eller øvrige myndigheder, hvorvidt politiet/myndigheden inden for den seneste tid har været i kontakt med en person, der har udgivet sig som undertegnede.

For så vidt angår scenarie 2, som Kommunen angiver som ”en beklagelig indtastningsfejl” må dette anses som en faktisk rimelig årsag til det passerede. Jeg bemærker dog, at Kommunen i sit høringssvar skriver:

”Medarbejderen kontrollerer, at følgeseddel og legitimation stemmer overens.”

Jeg bemærker, at denne del af proceduren tilsyneladende ikke har været overholdt, hvilket jo er meget uheldigt taget i betragtning af, at det har givet anledning til:

- 1) En person har kunne afgive en stemme til folketingsvalget på mine vegne.
- 2) Vedkommendes stemme er efterfølgende blevet erklæret ugyldigt til fordel for undertegnede, i hvilket jeg må konstatere, at der på nuværende tidspunkt er ugyldiggjort en, som udgangspunkt, gyldig stemme, pga. Kommunens sagsbehandlingsfejl.”

Indenrigs- og Boligministeriet kan i den anledning oplyse, at følgende fremgår § 53, § 60, stk. 1, § 61, stk. 1, stk. 3 og stk. 7, § 63, § 65, stk. 1, § 66, stk. 1, og § 67 i folketingsvalgloven (lovbekendtgørelse nr. 294 af 7. marts 2022).

”§ 53. Enhver vælger kan brevstemme i enhver kommune her i landet.

[...]

§ 60. Brevstemmematerialet består af stemmeseddel, konvolut, følgebrev og yderkuvert. Indenrigs- og boligministeren bestemmer brevstemmematerialets nærmere indhold og udformning.

Stk. 2.-3. [...]

§ 61. Vælgere, der ønsker at brevstemme, skal vise fornøden legitimation til brevstemmemodtageren. Herefter udleveres brevstemmematerialet, jf. § 60.

Stk. 2. [...]

Stk. 3. Vælgeren udfylder stemmesedlen uden overværelse af andre og lægger den i konvolutten. Derefter udfylder vælgeren følgebrevet og underskriver dette i over-

værelse af stemmemodtageren, der attesterer stemmeafgivningen. Vælgeren lægger herefter konvolutten med stemmeseddel samt følgebrevet i yderkuverten og lukker yderkuverten i overværelse af stemmemodtageren. Vælgeren udfylder yderkuverten med sit navn, sin fødselsdato og sin bopæl i overværelse af stemmemodtageren.

Stk. 4.-6. [...]

Stk. 7. Yderkuverten sendes til kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor vælgeren er optaget på valglisten.

Stk. 8. [...]

[...]

§ 63. Indenrigs- og boligministeren fastsætter nærmere regler om tilrettelæggelse og gennemførelse af brevstemmeafgivning samt om fremgangsmåden ved afgivelse af brevstemme. Indenrigs- og boligministeren kan fastsætte regler om hjælpemidler, der skal stilles til rådighed ved brevstemmeafgivningen.

[...]

§ 65. Valgstyrelserne gennemgår brevstemmerne inden afstemningens begyndelse og om nødvendigt 1 eller 2 dage før valgdagen. Yderkuverterne åbnes, og det undersøges, om brevstemmerne kan komme i betragtning. [...]

Stk. 2.-3. [...]

§ 66. Når en brevstemme kan komme i betragtning, sættes et mærke ved vælgerens navn på valglisten, der angiver, at vælgeren har afgivet brevstemme. [...]

Stk. 2.-3. [...]

§ 67. En vælger, der har afgivet en brevstemme, der er taget i betragtning, kan ikke stemme ved afstemningen på valgdagen.”

Af Indenrigs- og Boligministeriets vejledning nr. 9292 af 21. marts 2022 om afholdelse af folketingsvalg fremgår bl.a. følgende om vælgere, der møder frem på valgdagen, men er afmærket på valglisten som en vælger, der allerede har brevstemt:

”7.3.3. Vælgere, der møder frem på valgdagen, men er afmærket på valglisten som en vælger, der allerede har stemt eller brevstemt

Vælgere, der har afgivet en brevstemme, som er taget i betragtning, kan ikke stemme ved afstemningen på valgdagen, se lovens § 67.

Valglisteføreren må, inden stemmesedlen udleveres, sikre sig, at vælgeren ikke er afmærket på valglisten som en vælger, der tidligere har stemt eller brevstemt, og at afmærkningen på valglisten er korrekt. Viser det sig, at vælgeren er afmærket på valglisten som en vælger, der tidligere har stemt eller brevstemt, må valglisteføreren derfor undersøge, om vælgerens valgkort eller brevstemme er afleveret til afstemningsstedet.

[...]

I særlige tilfælde, hvor en vælger på valgdagen *møder op for at stemme og nægter at have brevstemt*, uanset at der i vælgerens navn er afgivet en brevstemme, der er

taget i betragtning, kan det vise sig nødvendigt at undersøge, om der kan være begået en administrativ fejl el.lign. Kan det ved nærmere undersøgelse sandsynliggøres, at en anden vælger har afgivet en brevstemme i vedkommendes navn, kan valgstyrrerne ud fra en konkret vurdering lade vælgeren stemme på valgdagen. Det vil især gøre sig gældende i de tilfælde, hvor det umiddelbart fremgår, at underskriften på følgebrevet ikke tilhører vælgeren, og i de tilfælde, hvor der kan være tvivl om, at underskriften tilhører vælgeren. Det kan desuden være relevant, hvis der afholdes en anden valghandling tæt på folketingsvalget, og der dermed er risiko for sammenblanding af brevstemmer ved de to valg. Hvis valgstyrrerne lader vælgeren stemme på valgdagen, skal brevstemmen fjernes, og valglisten rettes, og der skal gøres en bemærkning herom i valgbogen.”

Af Indenrigs- og Boligministeriets vejledning nr. 9292 af 21. marts 2022 om afholdelse af folketingsvalg fremgår bl.a. følgende om brevstemmeafgivning på de steder i kommunen, hvor enhver vælger kan brevstemme (borgerservicecentre o. lign.):

”8.2.1. Generelle regler

Enhver vælger kan brevstemme i enhver kommune her i landet, se lovens § 53. På de steder, hvor enhver vælger kan brevstemme, kan der brevstemmes i de sidste 3 uger før valgdagen, dog senest tredjesidste hverdag før valgdagen, herunder lørdag, se lovens §§ 53 og 56, stk. 1.

Enhver vælger, der kan identificere sig, se lovens § 61, har således en lovmæssig ret til inden for dette tidsrum at brevstemme i enhver kommune i hele landet på de steder, hvor kommunalbestyrelsen har bestemt, at vælgere kan brevstemme, se lovens § 53.

[...]

8.2.2. Kommunalbestyrelsens valg af brevstemmesteder

Det er kommunalbestyrelsens ansvar at tilrettelægge og gennemføre brevstemmeafgivning på de steder i kommunen, hvor enhver vælger kan brevstemme. Inden for valglovgivningens rammer er det op til den enkelte kommunalbestyrelse at beslutte, hvor brevstemmeafgivningen skal finde sted.

[...]

8.2.5. Den almindelige fremgangsmåde ved brevstemmeafgivningen på de steder i kommunen, hvor enhver vælger kan brevstemme

Indenrigs- og Boligministeriet har ikke fastsat nærmere regler om, hvordan afgivning af brevstemmer på de steder i kommunen, hvor enhver vælger kan brevstemme, f.eks. borgerservicecentre og lignende, skal foregå. Brevstemmeafgivningen skal derfor foregå direkte efter lovens regler, se lovens § 61.

8.2.5.1. Instruktion af stemmemodtagere

Indenrigs- og Boligministeriet modtager op til hvert valg henvendelser fra kommunerne om, hvorvidt brevstemmer, hvor følgebrevet ikke er udfyldt korrekt, kan tages i betragtning, herunder særligt, hvor der er begået administrative fejl. Ministeriet skal derfor indskærpe vigtigheden af, at de kommunalt ansatte og tilfornordnede vælgere, der skal virke som stemmemodtagere, er tilstrækkeligt instrueret om proceduren for afgivelse og modtagelse af brevstemmer, herunder vigtigheden af, at

der udvises den største omhyggelighed hermed. Stemmемodtagerne bør være særligt opmærksomme på, at der er anvendt det korrekte følgebrev, og at følgebrevet er udfyldt korrekt af både vælgeren og stemmemodtageren, så tvivlstilfælde ved den senere gennemgang af brevstemmerne mindskes mest muligt. Manglende iagttagelse af den foreskrevne fremgangsmåde kan føre til, at brevstemmen ikke kan tages i betragtning, se afsnit 8.8.4.3. og 9.3.2.

8.2.5.2. Identifikation af vælgeren og udlevering af brevstemmemateriale

Vælgere, der ønsker at brevstemme, skal vise den nødvendige legitimation til brevstemmemodtageren, inden brevstemmematerialet udleveres, se lovens § 61, stk. 1.

Vælgerens valgkort kan tjene som identifikation af vælgeren, hvis der ikke i øvrigt er anledning til tvivl om vælgerens identitet. Benyttes valgkortet, skal vælgeren dog, for at vælgeren kan anses for identificeret, oplyse sin fødselsdato, dvs. dag, måned og årstal, eller fremlægge anden form for ID, hvoraf fødselsdatoen fremgår, over for stemmemodtageren, inden brevstemmematerialet kan udleveres. Det er alene vælgerens fødselsdato, der skal oplyses, men ikke CPR-nummeret.

Er der tvivl om vælgerens identitet, skal denne fastslås. Dette skal om nødvendigt ske ved, at vælgeren fremlægger dokumentation herfor. I den forbindelse kan det digitale sundhedskort (app'en »Sundhedskortet«) og det digitale kørekort (app'en »Kørekort«) indgå. For mere om principperne for identifikation af vælgeren henvises til afsnit 7.3.1 om identifikation af vælgeren på valgdagen.

8.2.5.3. Udfyldning og afgivelse af brevstemme. Stemmemødelighed

[...]

Når vælgeren har udfyldt brevstemmesedlen, lægger vælgeren stemmesedlen i konvolutten. Derefter udfylder vælgeren følgebrevet og underskriver dette i overværelse af stemmemodtageren, der attesterer stemmeafgivningen. Ved attestationen anfører stemmemodtageren – således som den fortrykte tekst til brug for attestationen foreskriver – dato, underskrift, stilling og myndighedens stempel på følgebrevet. Hvis stemmemodtageren ikke har mulighed for at sætte myndighedens stempel på følgebrevet, skal myndighedens navn skrives med blokbogstaver.

Som anført i afsnit 8.1.1 kan kommunalbestyrelsen anvende det følgebrev, som kan udskrives fra KMD's system, og den yderkuvert, der passer til dette følgebrev. Anvendes følgebrevet fra KMD's system, skal vælgeren ikke udfylde følgebrevet, da de nødvendige oplysninger allerede fremgår af brevet. Vælgeren skal derfor alene underskrive følgebrevet i overværelse af stemmemodtageren, der attesterer stemmeafgivningen. Ved udskrivning af følgebrev er det vigtigt, at der udvises den fornødne omhyggelighed, så det sikres, at følgebrevet vedrører den korrekte type valg.

Vælgeren lægger efter stemmemodtagernes attestation af stemmeafgivningen konvolutten med stemmesedlen samt følgebrevet i yderkuverten og lukker yderkuverten i overværelse af stemmemodtageren. Vælgeren udfylder yderkuverten med sit navn, sin fødselsdato og sin bopæl i overværelse af stemmemodtageren, se lovens § 61, stk. 3. Hensigten hermed er at højne sikkerheden om valget, idet det er Indenrigs- og Boligministeriets opfattelse, at det er en central retssikkerhedsgaranti ved brevstemmeafgivningen, at vælgeren deltager i hele proceduren omkring brevstemmeafgivningen.”

Efter folketingsvalglovens § 67 kan en vælger, der har afgivet en brevstemme, der er taget i betragtning, ikke stemme på valgdagen. En vælger, der allerede har brevstemt, skal således afvises fra at stemme på valgdagen.

Indenrigs- og Boligministeriet har noteret sig klagerens oplysninger om, at det ved nærmere undersøgelse blev konstateret, at en anden vælger end klageren selv har afgivet en brevstemme i klagerens navn, og at den pågældende brevstemme derfor blev erklæret ugyldig, hvorefter klageren fik udleveret en stemmeseddel. Klageren har således haft adgang til at stemme ved folketingsvalget den 1. november 2022.

Om det forhold, at Middelfart Kommune har modtaget en brevstemme i klagerens navn fra en anden vælger end klageren selv, bemærker Indenrigs- og Boligministeriet, at det efter folketingsvalglovens regler påhviler kommunen at sikre sig, at kommunen skal sikre sig identiteten på den vælger, der afgiver brevstemme.

Indenrigs- og Boligministeriet har indskærpet vigtigheden af, at de kommunalt ansatte og tilfornordnede vælgere, der skal virke som stemmemodtagere, er tilstrækkeligt instrueret om proceduren for afgivelse og modtagelse af brevstemmer, herunder vigtigheden af, at der udvises den største omhyggelighed hermed. Baggrunden herfor er, at manglende iagttagelse af den foreskrevne fremgangsmåde kan føre til, at brevstemmen ikke kan tages i betragtning, og en vælger derfor ikke får stemt.

Middelfart Kommune har i høringssvaret oplyst, at det ikke er muligt at afklare, hvordan fejlen er sket, men anfører, at det enten kan være en anden vælger, der har brugt legitimation, der tilhører klageren, eller en administrativ fejl i forbindelse med indtastning af personnummer.

Indenrigs- og Boligministeriet har noteret sig, at Middelfart Kommune har anført, at borgerservice har oplyst, at der iagttages en fast procedure, og at kommunen selv har bemærket, at en eventuel indtastningsfejl i forbindelse med indtastningen af personnummer burde være konstateret i forbindelse med kontrol af legitimation og følgeseddel.

Indenrigs- og Boligministeriet er enig i klagerens bemærkninger til kommunens hørings svar om, at det er uheldigt, at der formentlig som følge af en administrativ fejl er en vælger, der har brevstemt i klagerens navn, hvilket har betydet, at denne vælger ikke har afgivet en stemme, der har kunnet komme i betragtning ved folketingsvalget. Indenrigs- og Boligministeriet finder dette forhold beklageligt.

Middelfart Kommune har oplyst, at kommunen anvender det følgebrev, der kan udskrives fra KMD's system, og den yderkuvert, der passer til dette følgebrev. Det bemærkes, at vælgeren, når følgebrevet fra KMD's system anvendes, ikke skal udfylde følgebrevet, da de nødvendige oplysninger allerede fremgår af brevet. Vælgeren skal derfor alene underskrive følgebrevet i overværelse af stemmemodtageren, der attesterer stemmeafgivningen.

Indenrigs- og Boligministeriet skal i den anledning bemærke, at det ved udskrivning af følgebrev fra KMD's system er vigtigt, at der udvises den fornødne omhyggelighed, så det bl.a. sikres, at følgebrevet hører til vælgeren. Det er på denne baggrund Indenrigs- og Boligministeriets opfattelse, at kommunen, når der anvendes disse følgebrev, og der konstateres fejl som i den konkrete sag, på ny bør gennemgå procedurerne for brevstemmeafgivningen og på den baggrund iværksætte eventuelle nye tiltag, der kan minimere risikoen for lignende fejl ved fremtidige valg handlinger.

Afslutningsvis skal Indenrigs- og Boligministeriet videre bemærke, at det er ministeriets opfattelse, at den af Middelfart Kommune beskrevne fremgangsmåde ved brevstemmeafgivningen er i overensstemmelse med valglovgivningen, men at der ikke er noget i vejen for at udlevere følgebrev til vælgeren sammen med brevstemmematerialet, samt at det ikke kan kræves som en betingelse for at brevstemme, at vælgeren afleverer sit ID under brevstemmeafgivningen.

Middelfart Kommunens udtalelse giver herefter ikke Indenrigs- og Boligministeriet anledning til bemærkninger.

Klageren er herfra underrettet om, at sagen er oversendt til Folketinget.

Med venlig hilsen
Nikolaj Stenfalk

/Christine Boeskov